

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyarbakır Selahaddin Eyyübi Devlet Hastanesi'nde bazı doktorların, medikal firmalarla çıkar ilişkisi kurarak hastalara gereksiz platin taktığı iddiaları gündeme gelmiştir. Doktorların medikal firmalarla çıkar ilişkisi kurması, etik ilkelere aykırılık teşkil etmekte, hasta halkları, halk sağlığı ve sağlık hizmetlerinin kalitesi açısından krizler yaratmaktadır. Piyasa odaklı sağlık politikalarının yarattığı krizlerin, doktor-hastane ve medikal firma çıkar ilişkilerinin, gereksiz protez takılması ile oluşan hasta mağduriyetlerinin tüm yönleriyle araştırılması, sağlık sistemindeki bu sorunlara etkin çözümlerin oluşturulması ve sağlık hizmetlerinin nitelikli hale getirilmesinin sağlanması amacıyla Anayasa'nın 98. İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

C. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Bilindiği gibi Diyarbakır'daki Selahaddin Eyyübi Devlet Hastanesi Ortopedi ve Travmatoloji bölümünde görevli bazı doktorların, medikal firmalarla çıkar ilişkisi kurarak hastalara gereksiz ameliyatlar yaptığı ve sağlam kemiklere platin taktığı iddiaları gündeme gelmiştir. Yaşları 2 ile 40 arasında değişen en az 75 hastaya, gerekli olmadığı halde platin takıldığı ve basit kırıkların daha invaziv yöntemlerle tedavi edildiği belirtilmektedir. Basında yer alan haberlerde, hastaların kırık olmayan kemiklerine platin takılması skandalını ortaya çıkartan doktor, "Daha fazla platin daha fazla para demek. Bunu ortaya çıkarttığım için bana malzeme vermiyorlar" ifadelerini kullanarak doktorların medikal firmalarla anlaşmaları olduğunu, mobbinge maruz kaldığını belirtmiştir. Bu tür iddialar, sağlık sektöründe etik ve hasta güvenliği konularının önemini bir kez daha gündeme getirmiştir. Sağlık Bakanlığı, 7 Ekim 2024 tarihinde Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü aracılığıyla hastanede yapılan bazı ameliyatlara ilgili soruşturma başlattığını ve konuyu detaylı incelemek üzere müfettiş görevlendirildiğini açıklamıştır. Ancak, soruşturma sürecine, soruşturma sonuçlarına ve denetimlere ilişkin bilgiler o tarihten bu yana kamuoyu ile paylaşılmamıştır.

2003 yılında uygulanmaya başlanan Türkiye'de Sağlıkta Dönüşüm Programının sağlık hizmetlerinin ticarileşmesine yol açması nedeniyle bu tür sağlık skandallarının yaşandığı ifade edilmektedir. Sağlık sisteminin özelleştirilmesi ve taşeronlaşma politikaları, sağlık hizmetlerinde ciddi kalite sorunlarına ve etik ihlallere neden olmuştur. Kamu kaynakları özel sektöre aktarılmış, sağlık hizmetleri bir ticaret mantığı ile yönetilmeye başlanmıştır. Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastaneler hizmetlerini, 1983 yılında yürürlüğe giren Yataklı Tedavi

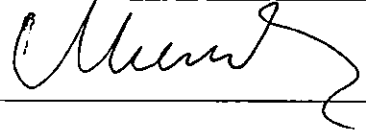
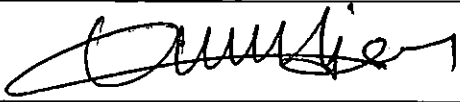
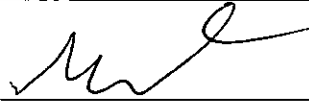
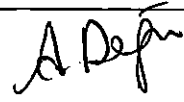
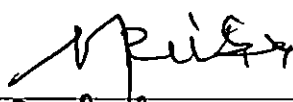
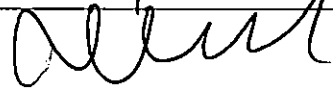
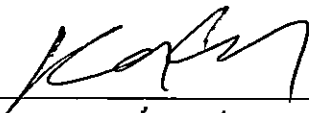
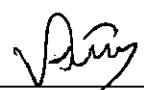
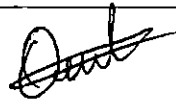
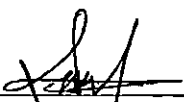
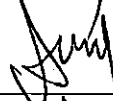
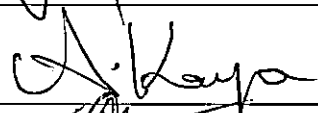
Kurumları İşletme Yönetmeliği'ne göre yürütmektedir. Yönetmelikte hastane ve malzeme yönetimine ilişkin yetki ve sorumluluklar net olarak belli değildir. Hastane yöneticilerinin birçoğu gerekli eğitim ve deneyimi sahip olmadan görevlendirilmektedir. Hastanelerde ilaç, tıbbi sarf malzemesi ve tıbbi cihaz için ihtiyaçlar sağlıklı bir şekilde tespit edilememekte, bu tür malzemelerin alımında ihale işlemleri mevzuata uygun yapılmamaktadır. Belirli firmaların ürünlerinin zorunlu tutulması, ihtiyaç olmadan tıbbi cihazlar, protezler veya sarf malzemeleri alımı ciddi kamu zararı da oluşturmaktadır. Hastaya gerekli olmadığı halde protez takmak, tıbbi etik kurallarına, hasta haklarına ve hukuka aykırıdır. Aynı zamanda maddi kazanç için, hastanın ihtiyacına uygun olmayan tedavi yöntemlerinin tercih edilmesi hasta hakkı yanında ciddi insan hakkı ihlallerine neden olmaktadır.

Kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanırken sahip olduğu yasal ve etik güvenceler vardır. Bu haklar, hastaların insan onuruna yakışır bir şekilde sağlık hizmeti almasını sağlamaktadır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 25. maddesi sağlık hizmetlerine erişimi temel bir insan hakkı olarak tanımlamıştır. Dünya Tıp Birliği'nin Lizbon Hasta Hakları Bildirgesine göre, herkesin yeterli sağlık hizmetine ulaşma, teşhis ve tedavi süreci hakkında tam bilgi alabilme, tedaviye onay verme veya reddetme hakkı vardır. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi, devletleri, herkesin mümkün olan en yüksek sağlık standardına ulaşmasını sağlamakla yükümlü tutmuştur. Biyotıp Sözleşmesi'nin (Oviedo Sözleşmesi, 1997) temel ilkelerine göre tıbbi müdahalelerde hastanın yararı ön planda tutulmalıdır. Avrupa Hasta Hakları Bildirgesi (2002) sağlık hizmetlerine eşit erişim, bilgilendirme ve onam hakkı, şikayet ve tazminat hakkını düzenlemiştir. Bu sözleşmeler, hasta hakları bakımından devletleri sorumluluk altına almaktadır. Gerekemediği halde protez uygulaması doktorları ve sağlık kuruluşunu karşı maddi ve manevi tazminat yükümlülüğü ve kasten yaralama ve dolandırıcılık suçunu kapsamaktadır.

Doktorların medikal firmalarıyla adeta çıkar ilişkisi kurması, sağlık sektöründe etik dışı bir durum olup, hasta hakları ve sağlık sistemine duyulan güven açısından ciddi sorunlara yol açmaktadır. Etik dışı davranan doktorlar belirli bir medikal ürünü veya ilacı reçete etme karşılığında komisyon almakta, medikal firmalar tarafından kongrelere ve tatillere götürülmektedir. Bilim insanları ve meslek örgütleri, bu tür ilişkilerin yarattığı hasta hakkı ihlallerinin ve kamu zararının engellenmesi için hastanelerde bağımsız denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi, malzeme alımında ihale süreçlerinin mevzuata uygun düzenlenmesi, doktor-firma ilişkilerinin şeffaf hale getirilmesi, hastaların kendilerine önerilen ilaç veya cihazlarla ilgili alternatifleri sorgulamalarının teşvik edilmesi, çıkar sağlayan

doktorlara ve firmalara ağır cezalar verilerek caydırıcılığın sağlanması, eksik olan hukuki düzenlemelerin yapılması gerektiğini savunmaktadır.

Doktorların medikal firmalarla çıkar ilişkisi kurması, etik, hasta güvenliği, halk sağlığı ve sağlık hizmetlerinin kalitesini korumak açısından çok önemli zararlara neden olduğundan; piyasa odaklı sağlık politikalarının yarattığı krizlerin, doktor-hastane ve medikal firma ilişkilerinin, gereksiz protez takılması ile oluşan hasta mağduriyetlerinin tüm yönleriyle araştırılması, sağlık sistemindeki bu sorunlara etkin çözümlerin oluşturulması, sağlık hizmetlerinin herkes için eşit, ulaşılabilir ve nitelikli hale getirilmesinin sağlanması için bir Meclis araştırması açılmalıdır.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	